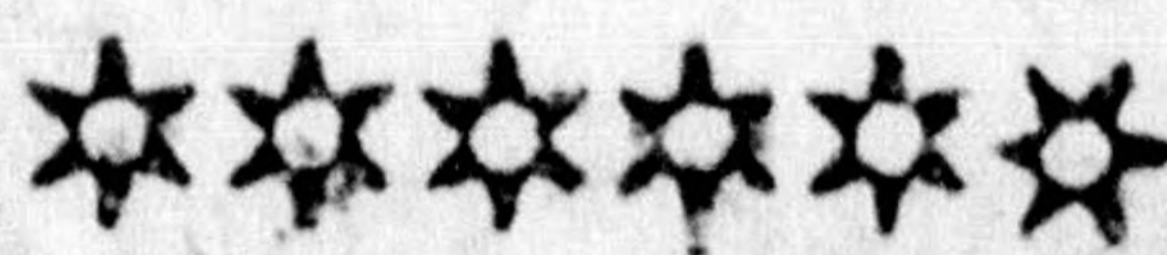

Nro. 10.

A' FELS. CSÁSZÁR, ÉS AP. KIRALY
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indúlt Bétsből Kedden Februarius 2-dik napján 1813-dik
esztendőben.

A' hadi theátrumról.

Januárius 23-dikán ilyen levél jött - ki a' Berlini
újságban: —,

„*Pomerániából* Jan. 15-dikén. Valami
5 vagy 6 ezer emberekből álló Orosz sereg *El-
bingbe* Jan. 12-dikén leg jobb rendel bément.
A' főbb Orosz ármáda az alatt *Marienwerder-
nek* fordúlt, a' hol a' Fr. Generális *Grand-
jean* osztálya volt őrizeten, de a' melly az Oro-
szok' közeledésekor azt oda hagyta. A' hídfé-
dező sántz felvettetett. Gróf *Woronzow's* Ober-
ster *Czernitschew* már most *Marienwerderből* a'
Vistula bal partja felől lévő vidéken, szélesen ki-
erjedő recognoscirozást tettek két Kozák Oszta-
lyok által, az elsőbb közzülök *Konitzen* és *Han-*

mersteinen által egész Pomerániáig; a' másik pedig Brombergen és Filchnen által bé egész a' Brandenburgi határokra az úgy nevezett Neumarkra; de semmi Frantzia sereggel nem találkoztak, minthogy Gen. Grandjean a' Dantzkai vidékekre, a' Frantzia fő hadi szállás pedig a' testőrző sereggel és a' tizedik ármádával Brombergen által Posenbe vették vala már útjokat. Gen. Grandjean, minthogy a' befagyva lévő Vistulán már most több Orosz csapatok által jöttek vala, 's az ő útját külömben elvághatták volna, verekedve vontta vissza magát Dantzkához. Dirschau és Dantzka között Rosenbergnél heves öszszetsapás történt, mint mondják, a' Frantziák' vesztésével. Dantzkát megszállották az Oroszok."

Ugyantsak a' Berlini újságban sok Frantzia Generálisok neveztetnek meg, a' kik ezen napokban oda megérkeztek, ú. m: Az Elchíngeni és Tarentumi Hertzegek (M. Ney és Macdonald); Pajol, Defrance, Monnet, Bouvier, Chouard, Benard, Poultier, Dunier, Faure, Corbineau, Russel, Grouchy, Marschal, Legrand, Deschamps, d' Aumont, Beseaux, De Jean, Excellmans, Duali, Jefle, Castas, Laborgue, és több mások.

A' Király elment *Berlinből Breslauba*, a' melyről ilyen hirdetés jött ki Jan, 23-dikán a' Berlini újságban: —,

„Ő Felsége a' Király meghatározta, hogy lakhelyét egy ideig Breslauba tegye által, 's Berlinben a' maga távolléte alatt egy Országló Commissiót hagyjon hátra, melynek tagjaivá ezek nevezettek kegyelmesen; Gróf Goltz, Tit-

kos Státusminister; *Kircheesen*, Titkos Státus-
és Justiczminister; Gróf *Lottum* Generálmájor
és Titkos Státustanátsos; *Schuckmann* Titkos
Státustanátsos; *Bülow* Titkos Státustanátsos. —

„Ezen Commissiónak hatalom adatott arra,
hogy azon esetekben, midőn hirtelen való ha-
tározás kívántatik, vagy pedig midőn ő Felsége
a' maga távolléte miatt nem tehet határozást,
az ő Felsége nevében végezessen; ezt a' végzést
minden katona és polgári előjárók köteleztetnek
követni; különösen köteleztetik ezen Commissió
a' Frantzia Császári katona tiszti karokkal fenn-
tartani azt a' barátságos egyetértést, a' melly
eddig az ő Felsége nagy meglegedésére a' Cas-
tigliónéi Hertzeg (Marschal *Augereau*) igaz-
ságos és megelőző magaviselete, 's az ő általa
fenntartatott fenyíték által, megőriztetett. Minden
tiszti karok tartoznak ezen Commissiónak tudó-
sítást tenni azon tárgyak felől, mellyekről ez, ő
tőlök útasítást kíván. —

„Meginti ő K. Felsége minden hűséges alatt-
valóit, kiváltképpen pedig a' fő lakó városnak
Berlinnek jó polgárjait, hogy minden tekintet-
ben úgy viseljék magokat a' Fr. Császári kato-
naság eránt, mint szövetségeseikkel és a' Napoleon
Császárral való barátságos egyesség kívánja,
kinek követje ő Felségét Breslauba elkíséri. Ő
Felsége minden szükséges parantsolatokat eleibe
adoit a' fő tisztviselői karoknak; réám pedig,
a' ki utánna fogok ő Felségének Breslauba men-
ni, azt bízta, hogy ezen rendeléseket ezennel
teljesíttessem, 's adjam tudokra mindeneknek. —

Költ Berlinben Jan. 22-dikén, 1813. —,

„*Hardenberg*, Státus - Cancellarius,

Úgyantsak a' Berlini újságban a' feljebb írt napon jött ki Német és Frantzia nyelven a' következő —

„Napi Parantsolat.

„Ő Exc.ja a' 11-dik szakaszármáda' vezére úgy tudósíttattott, hogy sok másod rangú katonatisztek, adminisztrátorok, és egyéb tisztviselők, a' kik a' nagy ármádához tartoznak, tsapatjaikat, vagy pedig a' fő hadi szállást, a' nélkül, hogy arra engedelmek lett volna, oda hagyván, ide érkeztek. —

„Ő Exc.ja tehát parantsolja, hogy mind ezek a' személyek Berlin városát hagyják ide, 's menjenek oda, a' hova a' Komendáns Generális meg fogja határozni: külömben mind azok, a' kik ezen parantsolatnak 24 órák alatt eleget nem tesznek, a' belső bátorságra ügyelő katonaság által elfogattatnak, 's neveik a' Hadiminister úr ő Exc.ájának megírattatnak. Tsak a' 11-dik ármádához tartozó személyeknek és a' lovasság' tartalékjainak kell itt szálláson lenni: egy éjjel pedig tsak azok hálhatnak - meg, a' kik az ármádához mennek, vagy onnét jó úti levéllel jönnek vissza felé. —

„Megparantsoltatik a' vendégfogadósoknak, hogy az ezen rendelkezésben meghatározott tiszteket még üzetésért is bé ne vegyék magokhoz, ha tsak a' Kommandirozó Generálistól azon napi engedelemírást nem mutatnak elő, melyben megleszen határozva, hogy meddig maradhatnak itt. Mind azok a' vendégfogadósok, a' kik ezen rendelkezéssel ellenkezőleg tselekesznek, vagy pedig az olyan tisztet, a' ki a' néki engedtetett időnek elterése után tovább menni nem akarnak,

a' Komendánsnál bé nem jelentik, nagy summa pénzel fognak a' politziai igazgatóságok által meg büntettetni. Hasonló büntetést fog minden lakos szenvedni, a' ki ilyen katona személyt befogad magához. —,

„*Castiglionei* Hertzeg Marschal
Augereau.

Jan. 22-dikén már megérkeztek volt Berlinből Breslauba sok nagy vendégek, kik között a' Mecklenburg - Strelitzi Károly Princz Pruszsiai Oberster és Brigadéros, és Pruszsiai *Augustus* Kir. Princz neveztetnek meg.

A' Berlini újság adta - ki a' következő hirdetést is: —,

„Tudtára adatik a' közönségnek, hogy az útzákon való közönséges öszszegyülekezés és tunya álladozás még a' külömben ártalom nélkül való történetek' alkalmazosságával 's ha tsu pa újságlátásnak kívánságából történik is, te lyességgel meg nem engedtetik, de sőt inkább, mint a' közönséges rendel ellenkező dolog, és a' melly lármákra és bűnös tselekedetekre adha, alkalmazosságot, egyátallyában tilalmaztatik. Tehát mindenek köteleztetnek az első kiáltás után a' törvényekben meghatározatva lévő büntetés alatt, leg kissebb ellenkezés nélkül, dolgokra tovább menni. Kiváltképpen való módon meghívattatnak pedig a' szülők, gondviselők, uraságok, és mesteremberek, hogy hozzájoktartozókat ezen rendelésnek megtartására, azokért való felelet alatt, szorítsák ráá, 's ily módon a' tsendességnek fenn - tartatásában legyenek kész

séggel való munkás eszközök. Költ Berlinben
Jan. 20-dikán, 1813 —,

„*Le Coq*, Politzia Elölülő.
Orosz Birodalom.

Petersburg. — Dec. 6-dikán nagy pompával való innep tartatván a' Cs. Udvarnál, annak végződése után a' Gróf Wittgensteintől, és a' Persiai határokról érkezett tudósításokat felolvasta a' hadi Ministérium Igazgatója Gen. Hertzeg Gotschakow. Azután *Te Deum* laudamus énekeltetett, a' melly alatt nagy ágyúzás volt. Gr. Wittgensteint 50,000 Rublával, a' Persia ellen tsatázó sereg' vezérét Ritschtschewet a' Newsky Sándor Rendjének Ritteri czímerével ajándékozta - meg a' Császár. Estve az egész város meg volt világosítva.

Orosz Bülletinek.

Ezek még mind régi, múlt Decemberi történeteket illetnek. Summásan ezek fordúlnak benne elő: —

Generál - Lieutenant *Golonitschew Kutusow* Dec. 10-dikén írta Gróf Wittgensteinhoz, hogy ő a' Gen *Wrede* vezérlése alatt lévő *Bavarus* sereget úzóbe vévén 126 Stabalis és egyéb tisztet, és 2024 közembert fogott-el. Ezen utolsók között egy egész Batalion, minekutánna magát egészszen körülvétetteve lenni szemlélte volna, leg kissebb ellentállás nélkül letette a' fegyvert. A' holmit, mellyet az ellenség requisitzió által össze gyűjtött vala, elvévén tölle a' nevezett Gen. Lieutenánt, azt részszerént az alatta lévő seregeknek osztotta - ki, rész szerént olyan gondviselés alá helyhezette, hogy az ellenségnek semmi élelme nem maradott. —

Azután arról emlékezik Gróf Wittgenstein, hogy Kowno felé kergettetvén élőljáró tsapatjai által az ellenséget, ennek alkalmatosságával is sokat elfogott közzüle.

Generális Borosdin írja, hogy ő a' felkelt Lengyelok' Swentziániban lévő három Batalion-jaiknak elfogására küldötte - el Gen. Gerngroszt, maga pedig a' vezérlése alatt lévő sereg' több részével annak megkémlelésére ment - el, hogy a' Fr. Marschal miben foglalatoskodik.

December' 11-dikén e'képpen írt Hertzeg *Kutusow - Smolenski* a' Császárhoz: —,

„Tegnap kevés ellentállás után kénytelenítette az ellenség *Wilnát* elhagyni, mellyet a' Felséged' seregei az Admirális Tschitschagow vezérlése alatt elfoglaltak. Az itt összehalmazott magazinmoknak semmivé való tehetésekre nem vala ideje az ellenségnek; ezenkívül ágyút is sokat vesztett el. Ő, mint eddig úgy ezután is kergettetni fog az Admirális Tschitschagow ármádája által. Én még 20 mértföld távolságira vagyok *Wilnához*. Megérkezésemmel szerentsém fog lenni haladék nélkül tudósítani Felségedet. —

Ugyan ezen Orosz hivatal szerint való tudósítások között találatik Generális Paoluzzi-nek is egy levele a' Császárhoz *Rigából*, a' melly December 12-dikén költ, 's tsak ennyi nevezetes környülállás fordul benne elő, hogy még ekkor semmit észre nem lehetett venni abból, hogy Marschal Macdonald nem soká vissza fog indulni *Tilsit* felé. Gen. Paoluzzi 25 vagy 30 ezer emberre tette ezen levelében a' M. Macdonald' erejit.

Warschawi Hertzegség.

A' Lengyel Királysági Közönséges Szövetség az *ármádához*: —,

„Hérosok! vissza érkeztek hazátoknak azon részébe, a' hova ennyi iparkodásnak ennyi szükség szenvedésnek megjutalmazatásául, motsok nélkül való megtiszteltetést és betsültetést hoztok vissza nemzetünk' nagy újjászülőjétől, a' ti hazafi társaitokhoz. E' szerént a' mi őseinknek legbetsesebb nyereségeket hozzátok vissza: mivelhogy, ha szintén lehetetlen vala is ez úttal a' mi áldozattételeinknek egyedül való céljokat elérni, tsakugyan illendő volt az a' Lengyelékhez, hogy ilyen ditsősséges iparkodások által mutassák - meg, hogy méltók légyenek ezen célnak elérésére. —

„A' ti megrettenthetetlen bátorságtok előre feltétette véllünk azon keserves kárvallásokat, mellyeket a' haza azon nagy számú vitézeknek halálok által szenvedett, a' kiket sirat. Midőn erre a' ditsősséges pályafutásra való indulástokkor azt az enthusiásmust szemléltük, a' melly minden tselekedeteitekben tündöklött, azok az örömkönnyek, mellyek szemeből hullottak, előre való jelenségeik voltak azoknak, mellyekkel ma a' ti ditsősséges koronáitokat nedvesítjük. —

„Ti, kik soha meg nem győzöttetek, hanem a' kik ily gyakran győzedelmeskedtetek; a' kik az özszeesküdt éltető állatok' sivatagságát szenvedtetek: kedves vendégek lesztek. Mi titeket, haza' kedves gyermekei, mint a' nemzet' legkedvesebb részét, mint védelmezőinket, úgy köszöntünk; kedves vendégek lesztek. Jertek meg

illetődött atyáitok és anyáitok karjaitok közzé, kigyógyúlni ditsőséges sebeitekből, 's helyre állítani a' sok fáradság miatt elfogyott erőtököt. Ti a' mi gyámolaink valátok: hazafi társaink, kik mostan fegyverbe öltözködnek, védelmezni fognak benneteket gyógyulástok alatt: vagy onunk' hátra lévő része pedig, mellyet mi önként feláldozunk a' hazának, nem soká új pályafutásra való út-at nyit annak a' buzgóságnak, a' mellytől lelkesítettetek. Ti véres ütközeteket, hallatlan nehézségeket, 's irtóztató kárvallásokat beszéltetek nekünk elő, mellyekre nézve okotok van panaszkodni: de mihelyest azt meggondoljátok, hogy az a' mit szenvedtetek, mi légyen a' hazához képpest, azonnal felfogtok gyuladni arra, hogy magatokat ismét kitegyétek a' veszedelmeknek. —

Nem szükség azon iparkodnunk, hogy álhatalatosságot leheljünk belétek, mivelhogy ti ennek 20 esztendőök alatt hallatlan példáját mutattátok a' világ előtt. Ez egy oly viaskodás, melly már 20 esztendőtől fogva tart. Húsz esztendeje, hogy véretekkel áldoztok Lengyel országért. Ti ezért a' messze lévő szigeteket véretekkel áztattátok. A' ti Generálisaitok kardjaik hegye által metizették-bé a' *Cairói* kemény gránit kősziklába a' Lengyel nevet, abban az időszakaszban, midőn ugyan azon nevet nem volt szabad tsak ki is mondani önnön hazátokban. Ti Lengyel országért a' Tárus és Ebro vizeknek partjaikra szúrtátok - fel ditsőséges zászlóitokat. Lengyel ország az, a' mellyért a' jégtől borított 's vérrel öntöztetett mezőket befutkostátok.

ezért fogtok is verekedni mind addig, míg az ellenség meg nem esméri ügyünknek igazságos voltát, mellyet a' világon senki kétségbe nem hozhat. —

„Midőn a' barátságos Franzia birodalom néktek, mint név és haza nélkül való 's reménség és kétségbeesés között hánykodó számkivettetteknek menedekhelyül szolgált, reménlhetétek-é, hogy a' világ' hárósa, minekutanna előbb az idegen és tavul lévő országokban győzedelmekre vitt benneteket, még a' ti hazátokban őseitek zászlóik alatt össze seregeltet titeket? Ti ezt az időszakaszt állhatatossággal bévartátok. Ti az ő kezéből vettétek ezen Sasokat, ezen czimereket, a' mellyeket ily nagy vitézséggel meg tudtatok oltalmazni. Ő az, a' ki néktek a' ti létéleteket, Királyotokat, és törvényeiteket adta. Ő az, a' ki azt tselekedte, hogy ez a' kard' elit markában tartó gavallér (Lithwania czimere) a' ti zászlóitokon fényeskedhessék. A' Lithwaniai derék regementek, osztozó társaitok a' fáradságban, ditsőségben, és reménségben. Ezek a' határ nélkül való áldozattételek 's az az állhatatosság az, mellyektől várhatjátok annak ké helyesedését, a' mit néktek a' végzés határozott. —

(A' többi következik).

Leg újabb újságok.

Dresdéből így írnak Jan. 22-dikán: —

„Itt ma ilyen *Bulletint* hirdettek ki: A' *Warschából* Jan. 18-dikán indúlt tudósítások szerint, a' tájon, a' Vistulán túl még ekkor is úgy állottak a' szövetséges seregek, mint annak előtt. Az Austriai seregek megtartották fekvéseket

a' Narew és Bug között Rezanig és Brockig. A' Szakszoniai seregek' előálló tsapatját a' Gen. Gablenz vezérlése alatt, Jan. 11-dikén 4 Kozák és 2 Dregonyos Regementek kevés gyalogsággal együtt megtámadták, de, ámbár a' miénk' csak 300 lovasokkal, 3 ágyúkkal, és 3 gyalog osztályokkal mehettek ellenek, tsakugyan visszaverették bajonétjaink' segedelme által. Sokat vesztett az ellenség; a' Szakszok vesztése pedig csak 1 elesett, 3 megsebesedett, és 5 elfogatott emberekre telt. —

„Az Eckmühli Hertzeg még Thornban állott jó erővel; Dantzkát számos örző sereg védelmezte; a' Vice Király' fő hadi szállása még Posenben volt, az e' közt és Warschau közt való közösülést pedig Gen. Wrede tartotta-fenn a' Bavarus sereggel, a' melly Gnesenben feküdt. A' Warschauiak nagy buzgósággal és foganattal folytatták a' felkelés' készületeit. —

„Warschauból epen molt vevők ezen tudósítást, a' melly Jan. 24-dikén indult onnét: —

„Városunkban mind ez ideig fenn állott a' tsendesség, hanem éppen most az ese értésünkre, hogy az orosz nagy ármáda, tizennégy napi nyúgodalomtartás után megindúlt légyen négy szakasz ármádákkal erre felé, a' mellyek Mil-larodovits, Lanskey, Doktorow és Winczingerode nevű Generálisok által vezéreltetnek. A' Hertzeg Schwartzenberg seregének fő hadi szállása ugyan még mind ez ideig Pultuskban volt, de már most minden órán a' Vistula bal partjára fog általtétettetni. A' Gen. Reynier hadi szállása még itt Warschauban van.

B é t s.

Ő Cs. K. Felsége kegyelmesen méltóztatott a' következő katonai tiszt urakat Kabinétomiírás által előbb mozdítani; —

Risch Dragonyos Regementjebéli Oberster *Scheith* Generálissá —

Oberstlieutenántok: Gróf *Latour* a' Generálstábtól, és *Weyder* a' hetedik Vadász Bataliontól, Obersterekké. —

Máajorok *Wangen*; a' *Riesch* Bragonyosaitól, *Lort* a' Generálstábtól; továbbá *Paar* és *Pialla*, Oberstlieutenántokká, 's a' két utolsók egyszersmind Generáladjutánsokká —

Kapitányok: *Paulinia* a' Császár Huszároktól, *Waldstetten* a' Generálstábtól; továbbá Gróf *Woyna* és *Böhm*, Máajorokká; a' két utolsók egyszersmind Szárnyadjutánsokká —

Fő Hadnagyok: Gróf *Castiglione* a' *Riesch* Dragonyosoktól, és Gróf *Clama* a' *Schwarzenberg* Ulánusainál, Kapitányokká —

Végezetre Alhadnagy Gróf *Voyna* ugyan ezen Regementnél, Fő hadnagygyá, neveztettek,

Tudósítás

a' Földes Uraságokhoz és Aszszonyságokhoz:

Lakik itten Bétsben egy leg jobb korbeli, nagy Gazdaságok' 's Uradalmak' igazgatásában forgott derék ember, a' ki most is nagy és hasznos dolgokban foglalatoskodik, de itt való foglalatosságai minden órán végre hajtának. — Ennek a' nagy tapasztalású próbált Mezei Gazdának szándéka volna, vagy a' Dunán innen való, vagy a' Tiszamellyéki két kerület között akár-mellyikben Uradalombéli hivatalba állani. Tót nyelven kívül, minden szükséges nyelveken beszéll, magyarul is úgy tud, mint a' született Magyar; tudományára, gazdaságbeli tapasztalására, erköltsi maga viseletére, igazgatói tehetségére nézve nem lehet ellene semmi kifogás. Alkalmatos egész Familiák', özvegyek' vagy árvák' gazdaságait leg jobb virágzó állapotban tartani, 's a' legzavarosabb gazdaságot is jó rendbe szedni. — A' kinek szüksége volna reá: tessék szándékát levele által Tek. Vitéz József Udvari Agens Úrhoz igazítani.